

Az MKE Műszaki Könyvtáros Szekciójának összejövetele

A MKE Műszaki Szekciójának 1972. évi munkaprogramjában szerepel egy közös összejövetel az IFLA Szakkönyvtári Szekciójával, a Budapesten rendezendő 38. IFLA konferencia alkalmából. A Műszaki Szekció e találkozásra meghívta a szakkönyvtári szekciónak a konferencián résztvevő tagjait. A meghívás kedvező fogadtatásra talált a Szakkönyvtári Szekció vezetői részéről. Az előirányzott program szerint a találkozó keretében rövid tájékoztató hangzik el az IFLA Szakkönyvtári Szekció munkájáról, illetve - külföldi vendégeink részére - a MKE Műszaki Könyvtáros Szekciójának tevékenységéről. A résztvevők megbeszélést folytathatnak arról a javaslatról is, amelyet az 1971. évi liverpooli IFLA konferencián a magyar Műszaki Szekció tagjai nyújtottak be műszaki és természettudományi alszekció megalakításáról az IFLA Szakkönyvtári Szekcióján belül. A hivatalos programon túl lehetőség lesz arra is, hogy a résztvevők baráti beszélgetésekben ismerkedjenek egymás munkájával. A program tervezett időpontja és helye: 1972. augusztus 31. Építők Műszaki Klubja /Bp. V., Petőfi S. u.8./

A Műszaki Szekció vezetősége a tagok számára a részvételt előzetes jelentkezés alapján kívánja biztosítani.

o o

A műszaki és természettudományi könyvtárak helye és szerepe az IFLA-ban

Az IFLA, a Könyvtáros Egyesületek Nemzetközi Szövetsége - a könyvtárosok munkaterületeivel foglalkozó bizottságokban és könyvtár-típusok szerinti szekciókban fejti ki tevékenységét, melyek egyike a Szakkönyvtári Szekció. Ennek 1970-ig két alszekciója volt: az obszervatóriumi és a térképészeti. Ez a két alszekció eredményesen működött, megtárgyalta speciális szakmai problémáit, és igyekezett ezeket a nemzetközi kooperáció szellemében megoldani. 1970-ben került sor a harmadik, a közgazdasági és társadalomtudományi könyvtárak alszekciójának megalakítására.

Ez a határozat az IFLA 36., moszkvai ülésén született meg, amelyen nagy számban voltak jelen műszaki és természettudományi szakkönyvtárosok, közöttük jómagam is. Anakronisztikusnak éreztük, hogy a tudományos-technikai forradalom korában, amikor a műszaki könyvtárak ügye, a tudományos és műszaki tájékoztatás kérdése létfontosságú minden ország számára, a nemzetközi könyvtárügyi szervezetben nincs olyan fórum, ahol közös gondjainkat megvitathatnánk. Az igény nyilvánvaló volt, és szerepem csupán az volt, hogy egy sóhajtasnyi kérdésben: "And what about technical libraries?" /Es mi lesz a műszaki könyvtárakkal?/ - kifejezésre juttattam óhajunkat.

Ez a néhány szó felkavarta a kedélyeket. A jelenvolt műszaki könyvtárosok pártolták az ügyet, és a szekció vezetősége felkért arra, hogy dolgozzuk ki az alszekció programját. Az ülés után összeültek a magyar delegáció műszaki könyvtáros tagjai, és abban állapodtunk meg, hogy a 36. ülés alkalmával csupán a gondolatot vetjük fel, és azt javasoljuk, hogy az 1971-ben Liverpoolban tartandó 37. ülésen vitassák meg az alszekció megalakításának a kérdését.

A moszkvai ülés után a Magyar Könyvtárosok Egyesületében 1970. október 15-én tartott beszámoló a hazai műszaki és természettudományi könyvtárosok lelkesedésével találkozott, és elhatároztuk, hogy először Magyarországon alakítjuk meg a könyvtáros egyesületen belül a műszaki könyvtáros szekciót, és ha ez sikeresen működik és megbizonyítja életképességét, akkor javasoljuk példánk követését nemzetközi sikon is.

A műszaki könyvtáros szekció elnökévé VAJDA Eriket választottuk. Az első vezetőség tagjai voltak még HARTAI Magda és KOVÁCS Dezső. Azóta 1972. február 17-én újjáválasztottuk és kibővítettük a vezetőséget, ami a nagy érdeklődés miatt és az eredményes munka érdekében vált szükségessé. A vezetőség újabb tagjai BILLÉDI Ferencné, BÓJTÓS Árpád, CSAPO Györgyné és SZEPESVÁRY Tamás.

A megalakulás óta eltelt idő bebizonyította, hogy a Műszaki Könyvtáros Szekció a tagokat érdeklő programot tud adni, és tevékenységével hozzájárul az egyesületi élet fellendítéséhez. Olyan fórumot teremtett a műszaki és természettudományi könyvtárosok számára, ahol továbbképezhetik magukat, új ismereteket szerezhetnek, tájékozódhatnak új könyvtártechnikai és módszertani megoldásokról, s ily módon jobban lépést tudnak tartani a műszaki és természettudományi könyvtárakkal szemben támasztott fokozódó igényekkel. A hazai tapasztalatok alapján az a vélemény van kialakulóban, hogy hasznos lenne e keretekben az azonos iparágakban dolgozó könyvtárosok szűkebb körű tapasztalatcseréje is, amit jó lenne nemzetközi keretekben végezni. Gondolunk például a vegyipari vagy a textilipari könyvtárosok tapasztalatcseréjére. megjegyezni kívánjuk, hogy nyomdaipari vonalon már van ilyen nemzetközi kezdeményezés. Ennek a Magyar Könyvtárosok Egyesületének műszaki könyvtáros szekciója - mint a megalakítandó nemzetközi alszekció egyik nemzeti szerve - biztosíthatna megfelelő szervezeti keretet.

Igérletünkhöz hiven az 1971. évi liverpooli konferenciára beküldtük a műszaki és természettudományi könyvtárak jelentőségét és szerepét kifejtő előterjesztésünket,* amelyben vázoltuk a műszaki és természettudományi könyvtárosok együttműködésének lehetőségét az IFLA keretében, kiemeltük a műszaki és természettudományi könyvtárak munkájának sajátosságait, végül pedig a kedvező magyarországi tapasztalatok alapján javasoltuk az alszekció megalakítását. Liverpoolban azonban az alszekció megalakításának kérdése - az előadók és a szakkönyvtári szekció elnökének távolléte miatt - nem került megvitatásra. Az előadást szétosztották, és az előterjesztés megvitatását az 1972. évi budapesti ülésre halasztották. Egyes felfogások szerint ugyanis nem célszerű az IFLA tevékenységét felaprózni, annak ellenére, hogy az érintett szakkönyvtárosok úgy érzik, kisebb egységekben

eredményesebben tudnának dolgozni, és az így kibontakozó aktivitás segítésé - közös ügyekben - a Szakkönyvtári Szekció egészének munkáját is.

Az IFLA 38., budapesti ülésére vár tehát a feladat, hogy gondosan mérlegelje az érveket és ellenérveket, és megfelelő előkészítés után elismertesse az IFLA keretein belül is azt a szakkönyvtári, dokumentációs, tájékoztató és az egyes szakmákban különleges jártasságot igénylő rendszerező, tanácsadó és felvilágosító munkát, amely napjainkban a műszaki és természettudományi könyvtárakra hárul. Feladatunk sokrétű, hiszen az egyre inkább specializálódó világban - a "more and more about less and less" elv alapján - egyre szűkebb területeken egyre inkább elmélyülő, a határterületeket felismerő és figyelemmel kísérelő tevékenység mellett a könyvtári munka emberi oldalát sem szabad szem elől tévesztenünk. Munkánknak csupán egyik része függ attól, hogy milyen jól ismerjük szűkebb szakterületünket, milyen jól tartjuk rendben könyvtárunkat vagy dokumentumtárunkat; teljes sikerünk azonban mindenképpen attól függ, hogy egyrészt milyen a kapcsolatunk az emberekkel, az információ-felhasználókkal, az olvasókkal, másrészt pedig hogy igényeik kielégítése céljából milyen kapcsolatokat tudunk kiépíteni és tartani a szűkebb szakterületünkhöz, valamint a határterületekhez tartozó szakmák és tudományágak könyvtáraival és könyvtárosaival itthon és nemzetközi síkon egyaránt.

A hazai tapasztalatok alapján meggyőződéssel állíthatjuk, hogy a megfelelően megfogalmazott alapszabályok szerint működő - a műszaki, a mezőgazdasági és természettudományi könyvtárosokat magában foglaló - alszekció megalakítása nem gyengítené, hanem erősítené a szakkönyvtári szekció tevékenységét.

Szép lenne, ha a szakkönyvtárosoknak ez a jelentős rétege éppen Budapesten érné el, hogy nemzetközi fórumot kapjon az IFLA-n belül.

Kalmár Vera

* V. KALMÁR - T. SZEPESVÁRY - E. VAJDA: The place and role of technical and scientific libraries within IFLA.

